

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 10Csp/17/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7519200228
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Pribula
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2019:7519200228.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice-okolie samosudcom JUDr. Jozefom Pribulom v právnej veci žalobcu: M. Y.Z., W.. XX.XX.XXXX, F. C. XX, XXX XX C., zast.: JUDr. Michal Michalovčík, advokát so sídlom Pri Jazdiarni 1, 040 01 Košice proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752 so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava 26, zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., IČO: 47 233 516 so sídlom Kubániho 16, 811 01 Bratislava, v konaní o zaplatenie primeraného finančného zadostučinenia 500,- eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi 500,- eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.
- II. Žalobca má nárok na náhradu 100 % trov konania proti žalovanému s tým, že o výške trov konania bude rozhodnuté samostatným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobca podaným návrhom zo dňa 14.01.2019 žiadal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu 500 eur titulom primeraného finančného zadostučinenia, ako aj na náhradu trov tohto konania.
2. Svoj návrh odôvodnil tým, že žalobca sa v konaní vedenom na tunajšom súde od sp.zn.: 17Csp/420/2017 domáhal ochrany svojich spotrebiteľských práv zo zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500111163 zo dňa 17.04.2015, na základe ktorej bol žalovaným ako veriteľom poskytnutý úver žalobcovi ako dlžníkovi. Rozsudkom tunajšieho súdu pod sp.zn.: 17Csp/420/2017 zo dňa 29.01.2018 bolo rozhodnuté o povinnosti žalovaného zdržať sa použitia dohody o zrážkach zo mzdy č. 8500111163 uzavretej medzi sporovými stranami dňa 17.04.2015. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 15.03.2018. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca ako spotrebiteľ voči žalovanému ako dodávateľovi sa úspešne domáhal svojich spotrebiteľských práv, vzniklo mu právo na primerané finančné zadostučinenie podľa § 3 ods. 5 tretia veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Výšku primeraného finančného zadostučinenia 500 eur odôvodnil žalobca tým, že žalovaný sa na jeho úkor chcel obohatiť prostredníctvom zrážok zo mzdy a to minimálne vo výške 918,24 eur, teda v sume prevyšujúcej úhrady na poskytnutý úver.
3. K takto podanému žalobnému návrhu sa vyjadril aj žalovaný podaním doručeným súdu dňa 30.01.2019, v ktorom uviedol (súd uvádza stručný výpis), že popiera žalovaný nárok čo do dôvodu i výšky, ktoré odôvodnil tak, že poskytovanie právnej ochrany v dôsledku porušenia práv strán v spore má však byť vyvážené, čo teda znamená aj posúdenie, či účel sledovaný zákonom sa dosahuje vyslovením neplatnosti zmluvnej podmienky, celej odplaty za úver alebo nad rámec toho aj záverom o vzniku nároku na primerané finančné zadostučinenie. Z podanej žaloby nevyplývajú žiadne skutkové okolnosti ktoré by preukazovali nutnosť priznania finančného zadostučinenia ako spôsobu zavŕšenia ochrany spotrebiteľa. Jeho vznik nie je automatický; naopak, vznik tohto nároku treba chápať ako prostriedok

završujúci ochranu spotrebiteľa za situácie, kedy to okolnosti vyžadujú. Z podanej žaloby nevyplýva ani označenie práva spotrebiteľa, ktoré malo byť porušené a vo vzťahu ku ktorému poručeniu sa finančné zadosťučinenie uplatňuje. Ďalej uviedol, že podľa jeho názoru ide o sumu, o ktorú sa chcel žalovaný bezdôvodne obohatiť. Domnienka prezentovaná žalobcom o tom, že žalovaný sa chcel obohatiť, nemá opodstatnenie v žiadnej preukázanej skutočnosti. Žalovaný tak žiadal súd, aby žalobu zamietol a priznal mu náhradu trov tohto konania.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa so žalobným návrhom, vyjadreniami sporových strán a ostatným spisovým materiálom, a na ich základe zistil tento skutkový stav:

5. Podľa § 297 písm. b) zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej v rozhodnutí ako „CSP“) pojednávanie v spotrebiteľských veciach nie je potrebné nariaďovať ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1000 eur. Súd tak v tejto veci rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 16.04.2019.

6. Žalobca sa podanou žalobou domáha priznania primeraného finančného zadosťučinenia v sume 500 eur a to z toho dôvodu, že v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn.: 17Csp/420/2017 sa úspešne, ako spotrebiteľ, domáhal ochrany svojho práva spočívajúceho v zdržaní sa použitia Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) na základe úverovej zmluvy č. 8500111163 zo dňa 17.04.2015. V predmetnom súdnom rozhodnutí boli konštatované viaceré porušenia práva a to najmä v absencii povinných náležitostí úverovej zmluvy ako aj výskyt neprijateľných zmluvných podmienok vrátane dohody o poskytnutí služby a dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov). Súd zdôrazňuje, že v danej veci bolo aj vydané neodkladné opatrenie a to uznesením sp.zn.: 17Csp/420/2017 zo dňa 19.09.2017, ktorým súd uložil žalovanému zdržať sa výkonu práva na zrážky zo mzdy žalobcu vyplývajúcej z Dohody o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500111163 zo dňa 17.04.2015 a to až do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, pričom zároveň zakázal zamestnávateľovi žalobcu vykonávať tieto zrážky zo mzdy. Súd následne v odôvodnení rozsudku vo veci samej uviedol, že zmluva bola vyhotovená na predtlačenom formulári, kde sa časť zmluvy vyplňa elektronicky a časť ručne - bod 6 zmluvy, a to až po schválení revolvingového úveru, pričom zmluva nespĺňa zákonom požadované náležitosti (t.j. podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pozn. súdu), a tieto sa nachádzajú až v oznámení od veriteľa o schválení úveru, teda po jednostrannom právnom úkone, ktoré by však malo byť predmetom zmluvy ako výsledku obojstrannej dohody sporových strán. Na základe týchto skutočností súd v bode 32 vyslovil záver, že úver je bezúročný a bez poplatkov. Rovnako tak sa venoval analýze dohode o zrážkach zo mzdy a dohode o poskytnutí služby, pričom zo zmluvy nie je zrejmé o aké služby malo ísť a už vôbec nie v čase, keď dochádzalo k zrážkam zo mzdy a platby prichádzali od zamestnávateľa. K dohode o zrážkach zo mzdy súd uviedol, že je nesporné, že ide o formulárovú dohodu s mechanicky vpísanými identifikačnými údajmi dlžníka, číslo zmluvy o revolvingovom úvere, suma získaná predmetným úverom spolu s výškou dohodnutej mesačnej zrážky zo mzdy. Súd ďalej akcentoval, že pokiaľ si žalovaný v rámci pozície veriteľa uplatnil svoje právo a požiadal zamestnávateľa o realizáciu zrážky zo mzdy, urobil tak na základe neprijateľnej zmluvnej podmienky (bod 35.2 rozsudku). Na základe toho potom súd žalobe vyhovel a prikázal žalovanému aby sa zdržal výkonu práva na zrážky zo mzdy na základe dohody o zrážkach a iných príjmov č. 8500111163 zo dňa 17.04.2015 a priznal žalobcovi plnú náhradu trov konania. V danom konaní vyšla najavo aj tá skutočnosť, že na základe predložených listinných dôkazov a výpovede žalobcu bolo zistené, že zo zmluvy o revolvingovom úvere bolo plnením žalobcu, ako aj realizovanými zrážkami zo mzdy vyplatená žalovanému suma 2.268,24 eur, pričom žalobca ako spotrebiteľ obdržal od žalovaného čiastku 1.350 eur.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd za to, že právny vzťah medzi stranami je potrebné posúdiť podľa ustanovení zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej v texte aj ako „OZ“), ďalej podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch zákonníka (ďalej v texte aj ako „zákon o spotrebiteľských úveroch“), zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa („ďalej ako zákon o ochrane spotrebiteľa“).

8. Podľa § 53a ods. 1 OZ, Ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je

povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

9. Podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len "kolektívne záujmy spotrebiteľov"). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

10. Na základe vyššie uvedeného zákonného ustanovenia sa žalobca ako spotrebiteľ domáha toho, aby mu súd priznal primerané finančné zadosťučinenie. Z dikcie predmetného ustanovenia zákona o ochrane spotrebiteľa vyplýva, že na úspešné uplatnenie tohto práva spotrebiteľa je potrebné splniť jednak podmienku úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinností ustanovenej zákonom o ochrane spotrebiteľa ako aj inými osobitnými predpismi, ako napríklad v tomto prípade ide o zákon o spotrebiteľských úveroch (zákon č. 129/2010 Z.z.) a v neposlednom rade aj o Občiansky zákonník (zákon č. 40/1964 Zb.), ale aj to, či tu odôvodnene vznikol nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia s ohľadom na individuálnu povahu sporu.

11. Čo sa do prvej podmienky týka, žalobca, tak ako už bolo vyššie uvedené, sa v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn.: 17Csp/420/2017 úspešne domohol svojho práva na zdržanie sa výkonu zrážok zo mzdy a iných príjmov, keď súd skonštatoval porušenie práv žalobcu a povinností žalovaného v súvislosti s poskytnutím revolvingového úveru (bod 6 tohto rozsudku). Porušenie práva spotrebiteľa a simultánne tak povinnosti žalovaného boli jasné a zreteľne definované v konaní vedenom pod sp.zn.: 17Csp/420/2017, na ktoré sa žalobca vo svojom žalobnom návrhu odvoláva, a preto, podľa názoru súdu, postačuje na splnenie podmienky len osvedčenie žalobcu, že sa domáhal ochrany svojich práv v zmysle zákona o ochrane spotrebiteľa a iných zákonov, čo preukázal tým, že rozsudkom sp.zn.: 17Csp/420/2017 bol v konaní úspešný, bol v konaní aktívny a na základe vykonaného dokazovania tunajší súd dospel k záveru, že návrh žalobcu je dôvodný a aj mu vyhovel. Žalobca v podanom žalobnom návrhu o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia na tieto skutočnosti poukázal. Ide o skutočnosti, ktoré už boli judikované, a teda nie je potrebné ich znova dokazovať, súd sa tak oboznámil v rámci svojej činnosti s obsahom spisového materiálu vedenom pod sp.zn.: 17Csp/420/2017 v súlade s ustanovením § 186 ods. 1 CSP, z čoho potom vyplýva záver, že tieto skutočnosti považuje súd za preukázané a nesporné bez potreby bližšieho a špecifického dokazovania.

12. Podľa § 186 ods. 1 CSP, skutočnosti všeobecne známe alebo známe súdu z jeho činnosti, ako aj právne predpisy zverejnené alebo oznámené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky a právne záväzné akty Európskych spoločenstiev a právne záväzné akty Európskej únie, ktoré boli zverejnené v Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev a v Úradnom vestníku Európskej únie, sa nedokazujú.

13. Otázkou tak zostáva, čo znamená primerané finančné zadosťučinenie. Predovšetkým je potrebné zhodnotiť, či žalobcovi ako spotrebiteľovi, postupom žalovaného, ako veriteľa, mohla byť spôsobená ujma, a či táto ujma reálne aj vznikla, a áno to v akom rozsahu, a či žiadaná výška zadosťučinenia je v určitom korelačnom vzťahu medzi konaním veriteľa a vzniknutou ujmov.

14. O primeranom finančnom zadosťučinení sa vyjadril aj Krajský súd v Banskej Bystrici a to v rozsudku sp.zn.: 15Co/279/2018 zo dňa 03.04.2019, v ktorom bode 14 uviedol, že v tejto súvislosti možno poukázať napr. na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Obo 147/2007, 6Obo302/2006, podľa ktorých napriek tomu, že nárok na primerané finančné zadosťučinenie je nárokom objektívnym, ktorý nie je viazaný na naplnenie akýchkoľvek subjektívnych podmienok, vyplýva, že je treba mať na zreteli, že finančné zadosťučinenie a jeho výška má byť „kompenzáciou za nevyčísliteľné straty, ktoré postihnúť utrpel“ resp. „prihliadne sa aj na to, aby náhrada ujmy predstavovala určitú satisfakciu za stav, ktorý

musel žalobca týmto konaním žalovaného strpieť“. Inak povedané, aj keď predpokladom priznania finančného zadosťučinenia je v zmysle § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľ a to, aby spotrebiteľ úspešne uplatnil porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej predpismi na jeho ochranu, je treba zrozumiteľne uviesť, či a ktoré práva žalobcu ako spotrebiteľa boli porušené postupom žalovaného a posudzovanou úverovou zmluvou v danom, v konkrétnom prípade. Ako je vyššie uvedené, odvolací súd konštatuje, že v prejednávanom prípade rozhodnutie okresného súdu tieto atribúty splňuje. Súd o výške primeraného finančného zadosťučinenia uvažoval v intenciách daného sporu a vychádzal z konkrétnych zistených skutkových okolností, prihliadol na závažnosť a intenzitu protiprávneho konania, vplyv tohto konania, intenzitu trvania a rozsah nepriaznivých následkov a na subjektívny prístup oboch strán k protiprávnemu konaniu.

15. Základom pre stanovenie výšky primeraného zadosťučinenia je primeranosť a je posudzovaná podľa konkrétneho prípadu. Primerané zadosťučinenie môže tvoriť náhrada za prípadnú morálnu ujmu, náhrada konkrétnych výdavkov spojených s reparáciou daného stavu a určitá satisfakcia za stav, ktorý musel spotrebiteľ trpieť. Účelom a zmyslom citovaného zákonného ustanovenia je teda odškodniť spotrebiteľa za diskomfort, ktorý nastal z dôvodu, že spotrebiteľ sa rozhodol uplatniť ochranu proti porušeniu práv a povinností zo strany dodávateľa na súde a bol v tomto konaní úspešný (bod 22, rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp.zn.: 6Co/75/2018 zo dňa 25.09.2018) .

16. Na základe vyššie uvedeného súd zhodnotil to, že vzhľadom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť daného úveru, žalobca od žalovaného obdržal sumu 1.350 eur, prostredníctvom jednotlivých splátok a zamestnávateľom vykonaných zrážok zo mzdy žalovanému bola uhradená suma 2.268,24 eur, z čoho potom vyplýva, že žalobca uhradil žalovanému sumu o 918,24 eur viac, než bol povinný v zmysle danej zmluvy mu uhradiť a v tomto konaní požaduje vyplatenie zadosťučinenia v sume 500 eur. Súdu sa táto suma javí ako primeraná, pretože ide o sumu, ktorá je výrazne nižšia, než o sumu, ktorú inkasoval žalovaný, pričom súd, berúc aj do úvahy to, že žalovaný nemohol reálne disponovať so sumou 918,24 eur, bol o túto sumu ukrátený, mohol pociťovať aj určitú finančnú tieseň spojenú s tým, že nemohol disponovať s danými finančnými prostriedkami. Súd preto skonštatoval, že došlo k naplneniu podstaty obsahu zákonného ustanovenia § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, žalobu považoval za dôvodnú a zaviazal tak žalovaného na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia.

17. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

18. Podľa ustanovenia § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

19. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

20. Súd rozhodol podľa § 262 CSP o trovách konania tak, že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. O výške trov konania sa rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku môže podať strana, v neprospech ktorej bolo rozhodnutie vydané, odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresnom súde Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, vakom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,

- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Odvolanie musí byť podpísané a predložené v 4 rovnopisoch s prílohami.

U p o z o r n e n i e :

Ak nebude súdu doručený potrebný počet rovnopisov s prílohami, jeho kópie súd vyhotoví na náklady odvolateľa.

Ak povinná osoba dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.